

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	9 februari 2021
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Deelname Nederlandse Schuldhulproute (NSR) en subsidie Schuldhulpmaatje Boekel
Portefeuillehouder	:	Wethouder Willems

Samenvatting

In de Visienotitie armoedebestrijding is als één van de prioriteiten preventie en vroegsignalering benoemd. Ook met de nieuwe wet Schuldhulpverlening komt er steeds meer aandacht voor vroegsignalering. Inwoners met een schuldenproblematiek zo vroeg mogelijk vinden en van passend aanbod kunnen voorzien. De Nederlandse Schuldhulproute (NSR) voorziet in deze behoefte. Via de NSR kunnen we inwoners met betalingsproblemen op een laagdrempelige manier in beeld krijgen. Belangrijk daarbij is om de ondersteuning aan de achterzijde ook goed op orde te hebben. Vandaar dat we tegelijk met de NSR een samenwerking aan willen gaan met Schuldhulpmaatje. Op die manier zijn alle “afslagen” op de route voorzien van aanbod. Van licht (Nibud) tot en met zwaar (gemeentelijke schuldhulpverlening). Aan de gemeenteraad vragen wij voor 2021 middelen voor de pilot met de NSR en de subsidie aan Schuldhulpmaatje Boekel beschikbaar te stellen. Vanaf 2022 en verder zijn de middelen geraamd vanuit de post actieve aanpak armoede.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met een pilot met de Nederlandse Schuldhulproute voor de jaren 2021 en 2022.
  2. Voor de kosten van deze pilot in 2021 € 1.698 beschikbaar te stellen en dit mee te nemen in de voorjaarsnota 2021.
  3. Vanaf 2021 een samenwerking aan te gaan met Schuldhulpmaatje Boekel.
  4. Vanaf 2021 een budgetsubsidie toe te kennen aan Schuldhulpmaatje Boekel.
  5. In 2021 voor de subsidie aan Schuldhulpmaatje € 3.080 beschikbaar te stellen en dit mee te nemen in de voorjaarsnota 2021.
-

Inleiding

Naar schatting heeft in Nederland 1 op de 5 huishoudens risicovolle schulden. De verwachting is dat dit aantal als gevolg van Covid-19 nog meer toeneemt. De impact van het coronavirus op onze economie en werkgelegenheid is groot. Naast financiële gevolgen ervaren mensen met schulden stress. Hierdoor is er meer sprake van gezondheidsproblemen en raken mensen met schulden vaker in een sociaal isolement. Het is daarom belangrijk deze mensen in een zo vroeg mogelijk stadium te vinden en de meest passende ondersteuning te bieden. Met de Nederlandse Schuldhulproute (NSR) hebben we een middel in handen om deze mensen via een laagdrempelige weg te vinden. Belangrijk daarbij is om de ondersteuning aan de achterzijde ook goed op orde te hebben. Vandaar dat we tegelijk met de NSR een samenwerking aan willen gaan met Schuldhulpmaatje. Op die manier zijn

alle “afslagen” op de route voorzien van aanbod. Van licht (Nibud) tot en met zwaar (gemeentelijke schuldhulpverlening). Dit sluit ook aan bij de prioriteiten uit de Visienotitie armoedebestrijding die in 2019 door uw gemeenteraad is vastgesteld. Aan de gemeenteraad vragen wij in te stemmen met een pilot van 2 jaar met NSR en een samenwerking aan te gaan met Schuldhulpmaatje Boekel (in oprichting). Voor 2021 zijn de bestaande middelen niet toereikend. Aan de gemeenteraad vragen wij daarnaast om voor 2021 € 1.698 voor NSR en € 3.080 voor Schuldhulpmaatje Boekel beschikbaar te stellen. Vanaf 2022 zijn de kosten te dekken uit de middelen Actieve aanpak armoede.

Relatie met eerdere besluitvorming

22-10-2019 Raadsbesluit Visienotitie armoedebestrijding (Z/037892 AB/025910)

Sluit aan bij de prioriteiten uit de Visienotitie:

1. Voorkomen is beter dan genezen, meer inzet op vroegsignalering en preventie
5. Integraal werken is goed vorm gegeven, zowel in het formele als in het informele circuit.

Beoogd resultaat

Laagdrempelig aanbod om mensen met betalingsproblemen te vinden en door te verwijzen naar de meest passende ondersteuning. Hiermee problematische schulden en meerdere betalingsachterstanden voorkomen.

Argumenten

1.1 Deelname aan de NSR sluit aan bij de Visienotitie armoedebestrijding

In de visienotitie staat dat we in de aanpak van armoede meer nadruk leggen op preventie. Het voorkomen van (problematische) schulden. Met de NSR hebben we een instrument in handen om mensen in een eerder stadium te vinden en een passende oplossing te bieden. Het is een verbindend instrument in het schuldhulpdomein. De NSR is één weg naar passende ondersteuning bij inkomensvragen/schulden. Een virtuele infrastructuur met vier afslagen, die doorverwijst naar een passend hulpaanbod. Van ondersteunende informatie bij inkomens- en bestedingsvragen (Nibud) tot aan ondersteuning bij meerdere en problematische schulden (gemeentelijke schuldhulpverlening). In bijlage 1 is meer informatie over de werkwijze van de NSR opgenomen.

1.2 De NSR helpt om direct door te verwijzen naar de juiste hulp

Beginnende schulden zijn vaak eenvoudiger op te lossen. Met de NSR kunnen mensen online of telefonisch een vragenlijst invullen met een paar makkelijke vragen over hun schulden situatie. Hierna verwijst de NSR naar de ‘juiste afslag’. De soort hulp is afgestemd op de mate van betalingsproblemen of –achterstanden. De 4 afslagen in de NSR bestaan uit:

1. Nibud: bijvoorbeeld hulp bij het bijhouden van een huishoudboekje
2. fiKks-app: digitale buddy hulp bij schulden en bestedingsvragen
3. Schuldhulpmaatje: informele ondersteuning door geschoolde vrijwilligers o.a. bij het op orde brengen van post, bankzaken, schulden. Aandacht voor gedragsverandering
4. Gemeentelijke schuldhulpverlening: hulp bij problematische schulden zoals bijvoorbeeld minnelijke trajecten of de aanvraag van een wettelijk schuldhulpverleningstraject

1.3 Verbinden van partners bij de ondersteuning bij schulden

De NSR verbindt de preventieve en curatieve hulpverlening. Van vrijwilligersorganisaties zoals Schuldhulpmaatje en de fiKks-app tot professionele hulp. Met een aaneengesloten infrastructuur halen we meer rendement uit de hulpverlenende partijen. Zo helpen we inwoners met betalingsproblemen eerder op weg naar financiële zelfredzaamheid.

1.4 Een meerjarige pilot geeft meer inzicht in het effect

De NSR heeft tijd nodig om naamsbekendheid te krijgen en daarmee het gebruik te stimuleren. Daarom is er gekozen voor een pilot van twee jaar. Het succes wordt namelijk bepaald door het gebruik van het instrument. We monitoren daarbij het beoogde effect, meer mensen doorverwijzen naar passende ondersteuning bij schulden. Dit kan aan de hand van een

dashboard. Het dashboard laat o.a. zien hoeveel mensen de test invullen of ze een afslag nemen en welke dat dan is. Een voorbeeld van het dashboard is opgenomen in bijlage 2.

2.1 Naast de bijdrage van de gemeente zijn er bijdragen vanuit andere regelingen

Naast de bijdrage van de gemeente maken zij gebruik van stimuleringsregelingen van ING Nederland fonds, Rabo Foundation en Diorapthe. Daarnaast ontvangen zij subsidie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Hierdoor vallen de kosten van de pilot voor ons als gemeente lager uit. Daarnaast ontvangen we 5% korting als Boekel en Bernheze gezamenlijk meedoen met de pilot. Gemeente Bernheze heeft inmiddels al besloten om deel te nemen aan de NSR.

2.2 De pilot duurt twee jaar, in de begroting 2021 is geen rekening gehouden met deze kosten

De kosten van de pilot kunnen we in 2022 bekostigen uit het budget actieve aanpak armoede. Voor 2021 is dit budget door verplichtingen al volledig besteed.

3.1 Schuldhulpmaatje voorziet in een behoefte van informele ondersteuning en is onderdeel van de NSR

Schuldhulpmaatje is een landelijke organisatie met lokale stichtingen. Zij leiden vrijwilligers op om inwoners te ondersteunen bij het voorkomen en oplossen van schulden. Zij proberen gedragsverandering te stimuleren met als doel de zelfredzaamheid en financiële zelfstandigheid te vergroten. In onze gemeente hebben we voor de ondersteuning van inwoners geen (vrijwilligers)netwerk. Mensen zijn daarvoor op hun eigen netwerk aangewezen. Als dit netwerk ontbreekt of niet in staat is voldoende ondersteuning te bieden zijn deze mensen aangewezen op de ondersteuning van de gemeente. Met een samenwerking met Schuldhulpmaatje voorzien we in deze behoefte. Daarnaast is Schuldhulpmaatje een "afslag" op de NSR. Zij ondersteunen mensen waar wel al sprake is van schulden maar die nog te overzien zijn. Zonder samenwerking met Schuldhulpmaatje sluiten we een belangrijke afslag van de NSR af. Een uitleg over Schuldhulpmaatje is opgenomen in bijlage 3.

3.2 De ervaringen van onze uitvoerder schuldhulpverlening met schuldhulpmaatje zijn positief

Via gemeente Bernheze heeft onze uitvoerder van schuldhulpverlening, gemeente Meierijstad, positieve ervaringen met Schuldhulpmaatje. De klantmanagers hebben korte lijnen met de vrijwilligers. De klantmanagers hebben eerder al aangegeven dat zij een informeel ondersteuningsnetwerk in Boekel missen.

3.3 Er komt een lokale stichting

Schuldhulpmaatje Nederland wil voor de ondersteuning lokale binding en zet zich daarom in om een lokale stichting Schuldhulpmaatje op te richten. Zij vragen daar hulp bij vanuit de kerken. In een eerste verkennend gesprek met de kerken in Boekel e.o. hebben de kerken aangegeven open te staan om de mogelijkheden te onderzoeken. De ervaring van Schuldhulpmaatje Nederland is dat er over het algemeen voldoende animo is om een lokale stichting op te kunnen richten. De werving van bestuur en leden ligt overigens bij Schuldhulpmaatje. Inmiddels is een kerngroep gestart waarbij een kartrekker zich uit de gemeenschap al heeft gemeld. Half maart is er een bijeenkomst met overige geïnteresseerden.

4.1 Dit is de meest passende subsidievorm

Een budgetsubsidie is voor de samenwerking met Schuldhulpmaatje de meest voor de hand liggende vorm van financiering. Door middel van deze subsidie kunnen we onderliggende afspraken maken met kaders en verwachtingen.

5.1 In de begroting 2021 is geen rekening gehouden met dit bedrag

De kosten van de subsidie kunnen we vanaf 2022 bekostigen uit het budget actieve aanpak armoede. Voor 2021 is dit budget door verplichtingen al volledig besteed. Daarom het voorstel om de bedragen mee te nemen in de voorjaarsnota 2021.

5.2 *Schuldhulpmaatje maakt ook gebruik van eigen fondsenwerving*

Schuldhulpmaatje maakt voor de financiering naast de subsidie van de gemeente gebruik van o.a. fondsen. Hierbij is de afspraak dat bij de start van een stichting het percentage fondsen hoger is (60%) dan de bijdrage van de gemeente (35%). In drie jaar tijd loopt het percentage van de gemeente op naar 60% en neemt de fondsen bijdrage af naar 15%. De stichting doet daarnaast aan lokale fondsenwerving zoals het bedrijfsleven en woningcorporatie. Hiermee vullen zij de ontbrekende percentages van de financiering aan.

Risico's

1. *NSR is nog een jong initiatief*

De NSR bestaat sinds eind 2019. Dat maakt het nog een jonge organisatie. Het initiatief moet zich nog bewijzen. Op dit moment zijn 35 gemeenten aangesloten. Daarnaast zijn o.a. zorgorganisaties, verzekeraars, banken en energiebedrijven aangesloten. Om het risico wat te beperken kiezen we voor een pilot periode van twee jaar.

2. *Toename aanvragen schuldhelpverlening door meer doorverwijzingen*

Een laagdrempelig instrument kan zorgen voor meer aanvragen schuldhelpverlening. Dit zal meer kosten van de uitvoering schuldhelpverlening met zich meebrengen, conform de afspraken in de Dienstverleningsovereenkomst. Uiteindelijk is dit ook het doel dat we willen bereiken. Meer inwoners met geldvragen en schuldenproblematiek vinden.

3. *Vroegtijdig afzien van daadwerkelijke hulp*

Het initiatief om daadwerkelijk hulp te zoeken ligt bij de inwoner zelf. Nadat iemand de vragenlijst heeft ingevuld, verwijst het instrument ze door naar de passende ondersteuning. De inwoner kan dan alsnog besluiten hier vanaf te zien bijvoorbeeld omdat de stap naar daadwerkelijk hulp vragen toch te groot blijkt te zijn. Door het dashboard krijgen we inzicht in het aantal bereikte inwoners en het aantal doorverwijzingen naar hulp.

4. *Geen of onvoldoende animo voor een lokale stichting Schuldhulpmaatje*

Het risico bestaat dat er geen of onvoldoende animo is om een lokale stichting Schuldhulpmaatje op te richten. Schuldhulpmaatje is inmiddels in 151 gemeenten actief, zij schatten de kans van slagen hoog in. Als de lokale invulling niet lukt dan gaan we in overleg met Schuldhulpmaatje kijken of we aan kunnen sluiten bij een initiatief van een andere gemeente om zo een samenwerking tot stand te brengen. Vooralsnog hebben we het vertrouwen dat een lokale stichting haalbaar moet zijn.

Keuzemogelijkheden

Pas in 2022 aansluiten bij de NSR en/of Schuldhulpmaatje

Uw gemeenteraad kan er voor kiezen om pas vanaf 2022 te starten met de NSR en/of Schuldhulpmaatje. Daarmee vervalt de vraag van in totaal € 4.778 aan (extra) budget in 2021 voor de bestrijding van armoede en schulden. Zoals eerder aangegeven lopen de gesprekken met NSR en Schuldhulpmaatje en liggen er al plannen voor de communicatie. Het zou jammer zijn om nu geen gebruik te maken van het momentum en het enthousiasme van de mensen die zich reeds gemeld voor een rol in dit geheel.

Daarnaast blijkt uit onderzoek dat het vaak lang duurt (gemiddeld vier tot vijf jaar) voordat mensen aan de bel trekken met financiële problemen. Hierdoor lopen schulden onnodig hoog op. Er komt ook steeds meer aandacht voor schuldhelpverlening en vroegsignalering. Per 1 januari 2021 is de nieuwe wet Schuldhelpverlening van kracht. Daarmee is het makkelijker geworden gegevens uit te wisselen tussen gemeenten en schuldeisers. Het systeem achter NSR sluit aan op deze ontwikkeling.

Financiële gevolgen en dekking

Zowel de kosten van de NSR als Schuldhulpmaatje zijn voor 2021 niet in de begroting opgenomen. Het budget van de post Actieve aanpak armoedebestrijding (663040-4411102) is voor 2021 door

verplichtingen volledig besteed. Aan uw raad vragen wij daarom voor 2021 budget beschikbaar te stellen en mee te nemen in de voorjaarsnota 2021.

Voor 2022 en verder dekken we deze kosten uit de bestaande middelen Actieve aanpak armoedebestrijding.

Product	2021	2022	2023	2024	BTW	BTW compensatie
NSR	1.698	2.256			Excl. 21%	Ja
Schuldhulpmaatje	3.080	4.110	5.934	5.934	N.v.t.	N.v.t.

Communicatie

Met NSR en Schuldhulpmaatje stellen we een communicatieplan op om het bereik zo groot mogelijk te krijgen.

Uitvoering en evaluatie

Overeenkomst NSR ondertekenen
Subsidiebeschikking Schuldhulpmaatje Boekel
Evaluatie 2022 NSR en Schuldhulpmaatje

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met een pilot met de Nederlandse Schuldhulproute voor de jaren 2021 en 2022.
2. Voor de kosten van deze pilot in 2021 € 1.698 beschikbaar te stellen en dit mee te nemen in de voorjaarsnota 2021
3. Vanaf 2021 een samenwerking aan te gaan met Schuldhulpmaatje Boekel.
4. Vanaf 2021 een budgetsubsidie toe te kennen aan Schuldhulpmaatje Boekel.
5. In 2021 voor de subsidie aan Schuldhulpmaatje € 3.080 beschikbaar te stellen en dit mee te nemen in de voorjaarsnota 2021.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris de burgemeester

J.G. Marcic

P.M.J.H. Bos

Bijlagen

Bijlage 1 – Nederlandse schuldhulproute
Bijlage 2 – Voorbeeld dashboard
Bijlage 3 – Presentatie Schuldhulpmaatje